

- / Винахідники: Сидоренко О.В., Боліла Н.О.; заявники і патентовласники Сидоренко О.В., Романенко Р.П., Боліла Н.О., Романенко О.В., № u 2017 10416; заявл. 30.10.2017; опубл. 25.04.2018. – Бюл. №8. – 4 с.
2. Сидоренко О., Боліла Н., Шаповал С. Споживні властивості жиру акули катран (*Squalus acanthias*). Товари і ринки. 2017. № 2 (24). С. 50-58.
  3. Сидоренко О.В., Боліла Н.О., Дончевська Р.С. Споживні властивості чорноморської акули катран (*Squalus acanthias*) // Товари і ринки. 2018. № 3 (27). С. 57-65.
  4. Сидоренко О.В., Боліла Н.О., Досоуділ Я.О., Белінський М.О. Обґрунтування умов зберігання жиру із акули катран // Теорія і практика сучасної науки. Матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції у 2-х частинах, м. Чернівці, 24-25 листопада 2017 р. Херсон: Видавничий дім «Гельветика». 2017. Ч. 2. С. 148-150.
  5. Шаповал С. Л., Романенко Р. П., Форостяна Н. П. Діагностика фізичних властивостей харчових продуктів. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т. 2017. 192 с.

Слізков Андрій Миколайович,

д-р техн. наук, професор,

Київський національний університет технологій та дизайну

Михайлова Галина Миколаївна,

канд. техн. наук, доцент,

Київський національний торговельно-економічний університет

НАУКОВА КЛАСИФІКАЦІЯ КОВДР З ОБ'ЄМНИМИ НАПОВНЮВАЧАМИ

Відомо, що *класифікація* – система розподілення об'єктів (процесів, явищ) за класами (групами тощо) відповідно до визначених ознак [1].

Стрімке розширення асортименту текстильних виробів для сну за рахунок застосування нових матеріалів, сучасних методів конструювання, удосконалених технологій виробництва обумовило розширення переліку властивостей та ознак, які повинні відображатися в класифікаціях. В умовах насиченого ринку головним завданням товарознавства є дослідження вимог і очікувань споживачів щодо властивостей виробів і визначення, наскільки асортимент цих товарів їх задовольняє. Для всебічного вивчення останнього виникає потреба у створенні наукової класифікації текстильних виробів для сну із урахуванням найважливіших критеріїв.

До групи «текстильні вироби для сну з об'ємними наповнювачами» відносяться матраци, на матрацники, ковдри, подушки [2]. Беручи до уваги

уже проаналізовані терміни й визначення, регламентовані національними та міждержавним стандартами, а також наведені в навчальній літературі з товарознавства та в словниках [2, 3], дало можливість сформулювати перелік і класифікаційних ознак для ковдр з об'ємними наповнювачами.

Ковдрою (англ. *blanket*) є постільна річ для покривання тіла, а пледом (англ. *plaid, rug*) є щільне покривало, що використовується як дорожня ковдра [1, 4]. Також ковдрою вважають тепле покривало, здебільшого на ваті, яким люди накриваються в постелі, а пледом – покривало, переважно з торочками, яке використовують як хустку, або ковдру [1, 4].

Для цілей тарифного та інших видів регулювання зовнішньоекономічної діяльності, ведення статистики зовнішньої торгівлі, здійснення митного оформлення товарів використовують українську класифікацію товарів зовнішньоекономічної діяльності (УКТЗЕД) [5].

Згідно з ГС ковдри і пледи дорожні класифікуються в розділі XI «Текстильні матеріали та текстильні вироби», групі 63 «Інші готові текстильні вироби; набори; одяг та текстильні вироби, що використовувались; ганчір'я», підгрупі I «Інші готові текстильні вироби», товарній позиції 6301 «Ковдри та пледи дорожні». До товарної позиції 6301 відносять ковдри й пледи, які виготовляються з вовняних, бавовняних, синтетичних або штучних волокон, часто з начесаною ворсистою поверхнею, переважно з товстого матеріалу грубої фактури для захисту від холоду. При цьому, краї ковдр зазвичай обшиті чи окантовані, а дорожні пледи переважно мають бахрому (утворену виступаючими основними чи утоковими нитками) [5].

У товарній позиції 6301 ковдри і пледи розподіляються на 5 груп, по яких і проведено аналіз, а саме: ковдри електричні (6301 10); ковдри та пледи дорожні з вовни або тонкого волосу тварин (6301 20); ковдри та пледи дорожні з бавовни (6301 30); ковдри та пледи дорожні із синтетичних волокон (6301 40); інші ковдри та пледи дорожні (6301 90), тобто з волокон, до яких можуть відноситися волокна тваринного походження (наприклад, шовк), волокна рослинного походження (наприклад, льон, конопля, евкаліптове волокно) та штучні волокна (наприклад, бамбук, віскоза). Зауважимо, що у випадку, коли ковдри й пледи містять у своєму складі різні волокна, то вони розглядаються як вироби, що повністю складаються з того волокна, яке домінує за масою.

Детальна класифікація ковдр з об'ємними наповнювачами за різними ознаками представлено в ТУ У 17.4-14338122-033:2006 «Вироби перо-пухові спальні. Ковдри та подушки» (ТОВ «Герд Біллербек ГмбХ») [6]. За цим нормативним документом ковдри за призначенням відносяться до спальних виробів та поділяються за наступними класифікаційними ознаками:

- за найменуванням наповнювача: пухові покращені, пухові, напівпухові покращені, напівпухові;

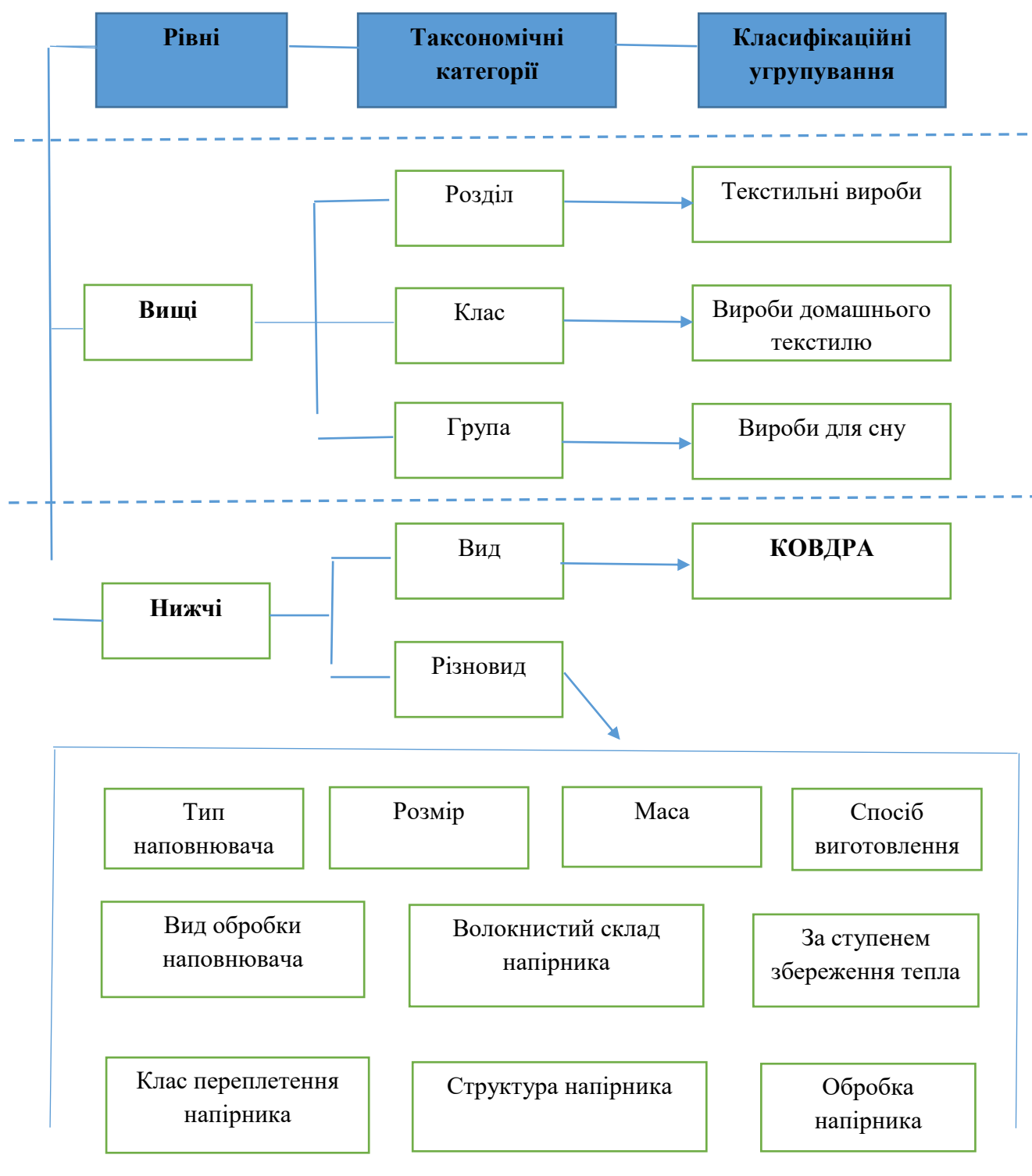
- за категоріями наповнювача: пухові екстра, пухові першої категорії, напівпухові першої категорії;
- за розмірами в сантиметрах: півторачні (140x205; 135x200; 140x220), півторачні збільшені (155x215; 155x200; 155x220), подвійні (172x205; 190x200; 200x200), подвійні збільшені (220x200; 220x220; 220x240; 240x240), дитячі (110x140; 80x80; 100x135);
- за масою наповнювача в грамах (від 370 до 2220);
- за конструкцією: звичайні, піковані, касетні.

На сьогодні в торговельних мережах України реалізуються ковдри різного сезонного призначення, різних розмірів, використовується різноманітний тип наповнювача, вид та тип напірника. Оскільки в торговельній мережі реалізується значно ширший асортимент ковдр, вважаємо розробити нову наукову класифікацію ковдр, використовуючи всі ознаки.

Для детальної класифікації ковдр доцільно представити її у вигляді ієрархічної системи підмножини, враховуючи властивості ковдр і закономірні зв'язки між ними дотримуючись наукових принципів та правил систематики [7]. Для позначення підмножин, або рівнів класифікації, використовуються різні таксономічні категорії: розділ, клас, група, вид тощо, а віднесення об'єктів класифікації до тієї чи іншої категорії має відбуватися за певними ознаками [8, 9].

Враховуючи наведений вище аналіз відомих класифікацій текстильних виробів для сну, зокрема подушок, нами було розроблено узагальнюючу класифікацію ковдр. При складанні розгорнутої класифікації дотримувалися принципу логічної послідовності та правила, за яким будь-яке окреме класифікаційне угруповання може належати лише до однієї класифікаційної ознаки. За обраними термінами та класифікаційними ознаками розроблено класифікацію ковдр з об'ємними наповнювачами (рисунок).

До класифікаційних ознак різновидів ковдр увійшли: тип наповнювача (натуральний – гусячий пух та перо, лебединий пух, вовна овеча, вовна верблюжа, вовна кашемірова, шовк, бавовна та хімічний – бамбукове, евкаліптове та поліефірне волокно), спосіб виготовлення ковдр (звичайні, пікетовані, касетні), розмір (півторачні, півторачні збільшені, подвійні, подвійні збільшені, дитячі), маса ковдри, вид обробки наповнювача (без та з біоцидною обробкою), ступінь збереженості тепла (легкі, полегшені, стандартні, теплі та дуже теплі), волокнистий склад напірника (з натуральних, хімічний або змішаних волокон), клас переплетення напірника (базові, похідні або комбіновані), структура напірника (з тканих або трикотажних полотен), обробка напірника (вибілений, набивний або гладкофарбований).

Рисунок. Наукова класифікація ковдр

Отже, сформована розгорнута класифікація ковдр сприятиме розширенню асортименту та покращанню споживних властивостей на

етапі промислового виробництва, поглибленому управлінню асортиментом виробів у торгівлі.

Список використаних джерел

1. Класифікація непродовольчих товарів: монографія. За заг. ред. А.А. Мазаракі. Київ. КНТЕУ. 2016. 592.
2. Слізков А.М., Михайлова Г.М. Постільні вироби – проблеми термінології // Підприємництво, торгівля, маркетинг: стратегії, технології та інновації: матеріали міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції. м. Київ, КНТЕУ. 23 травня 2018 р. С.107-112.
3. Слізков А.М., Михайлова Г.М., Осієвська В.В. Розроблення наукової класифікації текстильних виробів для сну з об'ємними наповнювачами на прикладі подушок. Вісник УНУТД, №4 (124), 2018. С.112-124.
4. Галько С.В., Михайлова .М., Осієвська В.В. Світовий ринок ковдр і пледів. Товари і ринки. 2017. №1 (23). С. 5-15.
5. Пояснення до УКТЗЕД. – Режим доступу: <http://www.customs.gov.ua/dmsu/control/uk/publish>.
6. ТУ У 17.4-14338122-033 – 2006. Вироби перо-пухові спальні. Ковдри та подушки. Технічні умови. Київ. 2012. 18 с.
7. Пугачевський Г.Ф. Теоретичне товарознавство. 2016, 128 с.
8. Коломийцев И.Н. Принципы классификации промышленных товаров по потребительским свойствам. Москва. Из-во «Экономика». 1975. 101 с.
9. Дмитриев И.Д. Принципы построения единого классификатора непродовольственных товаров. Товароведение. Республиканский межведомственный научно-технический сборник. Вып.19. Киев. Техника. С. 45-49.